

Traktamentsavtal

KFS

TRAKT 13

Gällande från 2013-01-01

Traktamentsavtal – TRAKT 13

Förhandlingar om Traktamentsavtal – TRAKT 13	3
Parter	3
§1 Definitioner	3
Resetillägg	4
§ 2 Utlandsresor	4
§ 3 Riktlinjer för lokala bestämmelser	4
§ 4 Ändringar och tillägg	4
§ 5 Tvister	5
§ 6 Uppsägningstid	5
§ 7 Förhandlingens avslutande	5
Bilaga 1 Traktamentsbelopp vid flerdygnsförrättning utom den vanliga verksamhetsorten	6
Bilaga 2 Riktlinjer (lokalt fastställda)	7
Redogörelse för traktamentsavtalet	8
- Skillnaden mellan traktamente och lön	8
- Definitioner	8
- Minskat traktamente vid fria måltider	9
- Nattractamente	9
- Tjänsteresa till utlandet	10
- Reseräkning	10

Förhandlingar om Traktamentsavtal – TRAKT 13

Parter

Kommunala Företagens Samorganisation (KFS) å ena sidan samt Svenska Kommunalarbetareförbundet (Kommunal), Facket för service och kommunikation (SEKO), Fastighetsanställdas Förbund (Fastighets), Svenska Transportarbetareförbundet (Transport), Vision, Ledarna, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Skolledarförbundet, Vårdförbundet, Sveriges Ingenjörer, Civilekonomerna och förtecknade SACO-förbund.

§ 1

Parterna enades om detta traktamentsavtal (TRAKT 13) att gälla fr.o.m. den 1 januari 2013.

Parterna enades vidare om följande att gälla även lokalt:

1. Traktamentsavtalet (TRAKT 13) ersätter TRAKT 91 som upphör att gälla.
2. Nya lokala överenskommelser som träffas på grundval av TRAKT 13 ska ansluta till Inkomstskattelagen och Skatteverkets anvisningar för avdrag för ökade levnadskostnader m.m.
3. Vissa definitioner

Förrättning

- tjänstgöring som arbetstagare beordrats fullgöra på annat ställe än tjänstestället.

Flerdygnsförrättning

- förrättning som medför övernattnings utom bostaden.

Tjänsteställe

- enligt definition i Inkomstskattelagen. För arbetstagare som regelmässigt tjänstgör på flera arbetsplatser kan vid förhandlingar mellan de lokala parterna fastställas att arbetstagaren skall ha flera tjänsteställen.

Anmärkning

Parterna är ense om att bestämmelserna om tjänsteställe inte innebär annat än att nuvarande praxis skall tillämpas även i fortsättningen. Detta gäller även när ett geografiskt område är tjänsteställe.

Vanliga verksamhetsorten

- enligt definition i Inkomstskattelagen.

Tjänsteresa

- av förrättning direkt föranledd resa.

4. Traktamenten mm

Vid flerdygnsförrättning utanför den vanliga verksamhetsorten betalar

arbetsgivaren ersättning för logikostnad och traktamenten enligt de bestämmelser som anges i Inkomstskattelagen med belopp som anges i bilaga 1 till detta avtal.

Beloppen för traktamente vid tjänsteresa i Sverige enligt detta avtal förändras vid samma tidpunkt som maximibeloppet för avdrag för förhöjda levnadskostnader enligt Inkomstskattelagen ändras.

Anmärkning

Det är endast ökningen av levnadskostnaderna som ska beaktas. Exempel på ökade levnadskostnader är utgift för logi, ökad kostnad för mat och dryck samt diverse småutgifter såsom telefonsamtal och tidningar.

5. Resetillägg utges, såvida de lokala parterna inte enas om annat, när traktamente enligt bilaga 1 erhållits och under nedan angivna förutsättningar.

Gäller från och med 2013-01-01

Halv dag
Resa som påbörjas efter kl 12.00
(avresedag)
respektive avslutas före kl 19.00
(hemresedag)

Hel dag
Resa som påbörjas före kl 12.00
(avresedag)
respektive avslutas efter kl 19.00
(hemresedag)

50% av det skattefria beloppet
för halvdagstraktamente
enligt Skatteverkets regler

50% av det skattefria beloppet
för heldagstraktamente
enligt Skatteverkets regler

Resetillägg utges inte då den anställda erhåller lunch och/eller middag.

Resetillägget inbegriper semesterlön och semesterersättning med belopp som förutsätts i Semesterlagen.

6. Lokalt kollektivavtal kan träffas om ersättning vid tjänsteresor utan övernattning.

§ 2

Parterna är överens om att arbetsgivaren vid utlandsresor ska tillämpa bestämmelserna i Inkomstskattelagen och Skatteverkets anvisningar i tillämpliga delar.

§ 3

Riktlinjer (mall) för lokala bestämmelser om färdsätt, reseräkning mm enligt bilaga 2.

§ 4

I kollektivavtalet ska också ingå de ändringar och tillägg till avtalets bestämmelser som parterna träffar överenskommelse om under tid då avtalet gäller.

§ 5

Tvist rörande tolkningen och tillämpningen av TRAKT 13 och av överenskommelse som slutits med stöd därav handläggs enligt bestämmelserna i FO-F 03 (förhandlingsordning för företag).

§ 6

Det centrala kollektivavtalet om TRAKT 13 gäller tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid av tre månader.

Uppsägning ska ske skriftligen för att vara giltig och vara åtföljd av förslag till ny överenskommelse.

§ 7

Förhandlingarna förklarades avslutade.

Vid protokollet
Inger Eriksson

Justeras
För Kommunala Företagens Samorganisation
Claes Blomgren

För Kommunal
Liza di Paolo-Sandberg

För Vision
Jan-Olov Olsson

För Ledarna
Antonio Ropero

För Lärarförbundet
Robert Nilsson

För Lärarnas Riksförbund
Hans Björkman

För Skolledarförbundet
Britt Sundström

För Vårdförbundet
Annica Magnusson

För SEKO
Christer Carlsson

För Fastighets
Peter Frommelin

För Ledarna
Antonio Ropero

För Transport
Jerker Nilsson

För Sveriges Ingenjörer
Leif B Eriksson

För Förtecknade Saco-förbund
Per-Olof Sorsell

För Civilekonomerna
Ulrika Semelius-Kihlgren

Bilaga 1

Gäller från och med 2013-01-01

Traktamentsbelopp vid flerdygnsförrättning utom den vanliga verksamhetsorten

Natt 00.00–06.00 avser logi	Halv dag	Hel dag 06.00–24.00
mer än 1 timme av tiden ovan	resa som påbörjas efter kl 12.00 (avrese- dag) respektive avslutas före kl 19.00 (hemresedag)	resa som påbörjas före kl 12.00 (avresedag), mellanliggande dag/dagar och då resan avslutas efter kl 19.00 (hemresedag)
110 kr **	110 kr	220 kr 154 kr ***

** Utges ej då arbetsgivaren bekostat logi.

*** Vid tjänsteresa mer än tre månader på en och samma ort. Efter Tre månader.

Observera att det alltid måste vara minst en övernattning utanför den vanliga verksamhetsorten för att skattefritt traktamente ska kunna betalas ut.

Bilaga 2

Riktlinjer (lokalt fastställda)

Tillämpningsområde
(Arbetstagare, undantag)

Resekostnadsersättning
(Tåg, flyg, blankett etc)

Färdväg
(Anses påbörjad respektive avslutad)

Färdsätt
(Minsta totala kostnad)

Övrigt

Redogörelse för traktamentsavtalet

Skillnaden mellan traktamente och lön

Traktamentsersättningar som betalas enligt det centrala traktamentsavtalet är ingen löneförmån utan avsikten är att traktamentet ska täcka de eventuella merkostnader som en arbetstagare kan ha haft under en tjänsteresa.

Huvudregeln enligt inkomstskattelagen är att alla ersättningar och förmåner som en arbetsgivare utger till en arbetstagare är skattepliktiga, såvida det inte särskilt reglerats att just den förmånen är skattefri. Enligt 1 § 12 kapitlet i Inkomstskattelagen får en skattskyldig dock minska den beskattningsbara inkomsten med vissa utgifter.

Ökade levnadskostnader vid tjänsteresor är avdragsgilla om de uppkommit i samband med övernattnings utanför den vanliga verksamhetsorten och inte överstiger ett maximibelopp vid inrikes resa eller ett normalbelopp vid utrikes resa. Maximibelopp och normalbelopp fastställs av Skatteverket enligt de principer som anges i Inkomstskattelagen. Det innebär att ersättningar enligt TRAKT 13 betalas ut endast vid förrättning som medför övernattnings utanför verksamhetsorten.

Om traktamenten eller andra ersättningar som arbetsgivaren betalar överstiger det högsta skattefria traktamentet enligt skattelagstiftningen ska den överskjutande delen betraktas som lön. Det innebär att resetillägget som kan betalas enligt TRAKT 13 behandlas som lön.

För att en ersättning inte ska beskattas krävs att alla förutsättningar för skattefrihet enligt skattelagstiftningen uppfylls. Det innebär att olika former av lokalt överenskomna ersättningar som ibland betalas till arbetstagare i samband med att de gjort endagsresor alltid ska behandlas som lön även om ersättningen kallas för "traktamente".

Definition

Vissa begrepp som används i TRAKT 13 definieras i Inkomstskattelagen.

Tjänsteställe

Enligt 8 § 12 kapitlet Inkomstskattelagen är tjänstestället den plats där den skattskyldige utför huvuddelen av sitt arbete. Utförs detta under förflyttning eller på arbetsplatser som hela tiden växlar, anses i regel den plats där den skattskyldige hämtar och lämnar arbetsmaterial eller förbereder och avslutar sina arbetsuppgifter som tjänsteställe.

För vissa arbetstagare är tjänstestället inte en viss angiven adress utan ett geografiskt område, t.ex. kommun, **distributionsområde/koncessionsområde**.

Enligt bestämmelserna i TRAKT 13 kan de lokala parterna träffa överenskommelse om att arbetstagare som regelmässigt arbetar på flera arbetsplatser ska ha flera tjänsteställen.

Vanliga verksamhetsorten

Enligt 7 § 12 kapitlet Inkomstskattelagen är vanlig verksamhetsort ett område inom 50 kilometer från den skattskyldiges tjänsteställe.

Som vanlig verksamhetsort behandlas också ett område inom 50 kilometer från den skattskyldiges bostad.

Minskat traktamente om arbetstagaren fått fria måltider

I samband med resor i arbetet kan kostnaderna för måltider bli högre än då arbetstagaren vistas på hemorten. För att täcka eventuella merkostnader får arbetstagaren traktamente. Traktamentet är en schablonersättning. Därför behöver arbetstagaren inte styrka sina utgifter.

Om en eller fler måltider under tjänsteresan bekostas av annan än arbetstagaren ska traktamentet reduceras. Ett exempel på detta är när ändamålet med resan är ett studiebesök och värden för studiebesöket bjuder på lunch. Ett annat exempel är när arbetstagaren betalar en avgift som även inkluderar måltider och logi. I båda dessa fall har arbetstagaren sluppit utgifter för en eller flera måltider.

Enligt § 1 i TRAKT 13 ska traktamentet minskas enligt de principer som anges i 17§ 12 kapitlet Inkomstskattelagen. Dessa finns närmare utvecklade i Skatteverkets föreskrifter och meddelanden. Där anges bl.a. att traktamentet alltid ska minskas om någon annan än den skattskyldige (arbetstagaren) betalat måltiden. Enligt Skatteverkets anvisningar är en måltid som arbetsgivaren betalar också en skattepliktig förmån (kostförmån). Det spelar ingen roll om måltiden erhålls på den vanliga arbetsplatsen eller i samband med en tjänsteresa inom eller utom riket. Det finns dock vissa undantag. Dessa redovisas i nedanstående tabell.

	Reducering av av traktamente	Kostförmån (beskattningsbara inkomsten ökar)
Kost i samband med tjänsteresa	ja	ja
Obligatorisk hotellfrukost	ja	nej
Obligatorisk kost på allmänna Kommunikationsmedel	nej	nej
Extern representation	ja	nej
Måltid – bjuden av affärskontakt	ja	nej
Intern representation	ja	nej

Nattraktamente

Om arbetstagaren inte kan styrka sina logikostnader kan arbetsgivaren betala ut nattraktamente i enlighet med Skatteverkets riktlinjer.

Observera att nattraktamente utbetalas endast för nätter som arbetstagaren övernattat på annan plats än bostaden. Tidig avresa (före kl 06.00) eller sen

återkomst (efter kl 00.00) berättigar inte till natttraktamente. I dessa fall har ju arbetstagaren inte haft några extrakostnader för övernattnig.

Tjänsteresa till utlandet

Vid utlandsresor bör arbetsgivaren tillämpa Skatteverkets bestämmelser i tillämpliga delar. Det innebär att arbetsgivaren bör, om det inte finns anledning till annan bedömning, utbetala traktamentsersättning med det belopp för respektive land som anges i Skatteverkets allmänna råd om normalbelopp för ökade levnadskostnader i utlandet vid tjänsteresa, tillfälligt arbete och dubbel bosättning. Ett exempel på omständigheter som medför att det kan finnas anledning att frånga den rekommenderade ersättningsnivån när resan ingår i ett paketarrangemang som även inkluderar måltider.

För att arbetsgivaren ska kunna betala ut traktamenten vid tjänsteresa till utlandet måste det även här vara fråga om tjänsteresa förenad med övernattnig utanför den vanliga verksamhetsorten. Om den anstälde uppehåller sig i flera länder under samma dag kan traktamentet betalas ut med normalbeloppet för det land där den längsta tiden av dagen (06.00-24.00) har tillbringats. Här bortses från restid m.m. med flyg och båt. Om den anstälde vistats största delen av tjänsteresetiden i Sverige under avrese- eller hemkomstdagen, motsvaras skattefri ersättning av maximibeloppet för inrikes resa.

För logikostnaden gäller samma regler som vid inrikes tjänsterese, nämligen faktisk logikostnad eller, om logikostnaden inte kan visas, 50% av normalbeloppet (dagtraktamentet) per natt för det land där natten tillbringas.

Normalbeloppen för respektive land fastställs av Skatteverket. Beloppen framgår av Skatteverkets allmänna råd som bl.a. finns på www.skatteverket.se, sökord A-Ö/utlandstraktamenten.

Reseräkning

Numera finns inte några överenskommelser mellan parterna eller andra regleringar rörande reseräkningar. Det är dock lämpligt att ange vilka regler som ska gälla för reseräkningar.

Enligt praxis ska arbetstagare ange ersättningsanspråk med anledning av förrättning i reseräkning. Reseräkningen ska innehålla de uppgifter som behövs för att kunna bedöma vilka ersättningar som ska utbetalas. Exempel på sådana uppgifter är resans ändamål, tid för avresa och hemkomst och färdmedel.

Reseräkning bör avlämnas snarast efter det att tjänsteresan avslutats. Med snarast avses normalt inom en månad. Anledningen till att reseräkning ska lämnas utan onödigt dröjsmål är att arbetsgivaren ska ha en rimlig möjlighet att kontrollera uppgifterna i reseräkningen.